

ved Overretten, om ogsaa Forligslovgivningen er efterkommet i dette Tilfælde, og derom procederer man nu en passende Tid, hvorefter Sagen optages til Afendelse og dermed kan gjerne ved Overretten medgaae c. 12 Uger, og altsaa efter 3 à 4 Maanedes Forløb faaer man det Spørgsmaal afgjort, om denne Sags Realitet kan komme til Paastendelse eller ikke, og efter Omstændighederne gaar man altsaa videre eller ikke. Dermed har det Ende for Overretten. Endelig kan Sagen komme for Høiesteret, og der kan igjen reises det samme Spørgsmaal alene med den Forskel, at man ikke der særskilt kan procedere om Formaliteten. Saaledes vil det kunne hændes, at en Sag, der er procederet maaffee i 2 eller 3 Aar, kommer til Høiesteret, og at der da falder den Dom, at paa Grund af Mangel ved Forligsmæglingen er det Hele uøsterretteligt; og saa kan man begynde forfra igjen. At noget Saadant er hændet ved Høiesteret, mindes jeg intet Exempel paa; men at det kan hændes, det er indlysende. Men hvad Overretterne angaaer, saa er der mangfoldige Exempler paa, at Domme ere blevne kjendte, uøsterrettelige paa Grund af Mangler ved Forligsmæglingen. Det er hændt temmelig ofte i Politiretsager, og det er da skeet enten af den Grund, at Dommerne virkelig have glemt at mægle Forlig imellem Parterne, eller, hvad der oftere har været Tilfældet, at de have glemt at tilsæie Protokollen, at der har været prøvet Forlig imellem dem, saaledes at det ikke har kunnet documenteres. See, det er kun denne vidtløstige Formalitetsprocedure, som jeg troer burde afflaffes, og det har vistnok heller aldrig været Hensigten med Lovgivningen om Forligelsesvæsenet, at den skulde fremkalde saadanne Vidtløstigheder og indgribende Forvillinger med Hensyn til selve Retsagerne. Mit Forslag gaar altsaa ud paa, at Controllen med Forligslovgivningens Overholdelse skal indskrænkes til Domstolene i 1ste Instants. Jeg troer, at man meget roligt kan gjøre dette, naar man gaar ind paa Udvalgets Forslag om, at det er tilstrækkeligt, at det bevises, at Sagen i sin Almindelighed har været under Behandling i Forligelsescommissionsen; thi det vil da indsees, at det ikke er saa vanskeligt at bedømme, om der har været

tilstrækkelig Forligsmægling i Sagen eller ikke, idet det nu ikke mere kommer an paa saadanne Specialiteter, som nu spille en saa stor Rolle. Det er vistnok utænkeligt, at nogen Part med Billie skulde skrive en feilagtig Klage, da han jo derved udsætter sig selv for Tab; altsaa det vil sjældent hændes efter dette Forslag, at en Klage ikke indeholder, hvad den behøver, og endnu sjældnere vil det hændes, at en Underdommer i den Grad skulde tilfidesætte Hensynet til Forligslovgivningen, at han skulde lade en Sag passere, hvori det ikke var bevist, at der var givet Leilighed til at prøve Forlig. Jeg troer derfor, at det kunde være nok med denne Control i 1ste Instants. Jeg maa naturligviis indrømme den ærede Ordfører, at det virkelig er en Forandring i de bestaaende Regler; men jeg mener, at vi ikke behøve at være bange for at forandre Processreglerne, og at vi navnlig skulle see at affjære Formalitetsprocedurer saameget som muligt. Med Hensyn til Formuleringen af Forslaget skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg har brugt det almindelige Ord, *Retshandling*, fordi der her ikke blot er Tale om Domme, men ogsaa om Afendelser, som ere gaaede forud for Dømmene, og tillige om Thingsvidnesager, som heller ikke maae foretages, uden at der er Beviis for, at der har været prøvet Forlig imellem Parterne. Dernæst har jeg givet mit Forslag den Form, at Overdomstolene ikke skulle kunne kjende Retshandlingerne uøsterrettelige paa Grund af Mangler ved Forligsslagen eller Forligsprøven, fordi jeg nemlig har tænkt paa, at der kunde hændes et andet Tilfælde, nemlig det, hvor Underdommeren finder, at Forligslovgivningen er tilfidesat og saaledes selv afviser Sagen. Det har ikke været min Mening, at en saadan Sag skulde være udelukket fra at kunne prøves af Overretten. I Almindelighed vil vistnok den Part, som har faaet en saadan Afvisningsdom, aller simplest kunne gjøre det godt igjen ved at indgive en Klage til Forligscommissionen og deri rette Manglerne og begynde en ny Sag; men der kan ogsaa være saadanne Omstændigheder, hvor det er af Bigtighed at kunne holde en engang begyndt Sag alive, f. Ex. at Indstævnte er reist bort eller andre saadanne Omstændigheder, som kunde gjøre, at det var af Bigtighed at